ROK XI

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

№ 4—5

WARSZAWA, DNIA 1 MARCA 1936 ROKU

PRZEMYSŁ SZTUCZNYCH WŁÓKIEN W R. 1935

Studja ekonomiczne, prowadzone przez Ligę Narodów wykazały, że „w ostatnich latach sztuczny jedwab, dzięki postępowi techniki, obniżce cen, oraz zainteresowaniu spożywców, wciąż mocniej konkuruje z dawnym surowcem włókienniczym — jedwabiem naturalnym, bawełną i wełną — szczególnie w przemyśle wyrobów dzianych".

Ilościowo, spożycie sztucznego włókna wynosi coprawda zaledwie kilka procent wszystkich surowców włókienniczych, ale przekroczyło już w tonnażu jedną piątą światowego spożycia wełny.

Rok ubiegły przyniósł, w porównaniu z r. 1934, dalszy poważny rozwój ilościowy światowej wytwórczości sztucznego jedwabiu.

Ponadto jednem z naczelnych zainteresowań światowego rynku włókienniczego stał się rozwój techniczny i wydatny wzrost ilościowy produkcji sztucznych włókien ciętych.

Włókna cięte używane są obecnie do wytwarzania samoistnych tkanin, jak również — corazto szerzej — jako domieszka do tkanin lnianych, bawełnianych, a zwłaszcza wełnianych.

Przy znanych tendencjach autarkicznych wielu państw w dziedzinie zaopatrzenia przemysłu w surowce włókiennicze, można się spodziewać dalszego intensywnego rozwoju produkcji włókna ciętego i rozpowszechnienia jej, skoncentrowanej dotychczas w siedmiu zaledwie krajach. Warto zaznaczyć, że już obecnie, we Włoszech i w Niemczech, wymagana jest, przy wszystkich zamówieniach tkanin wełnianych dla wojska i urzędów, znaczna przymieszka sztucznego włókna ciętego.

W technice produkcji sztucznego jedwabiu dotychczasowemi systemami w roku ubiegłym nie zanotowano wybitniejszych zmian. Podjęta we Włoszech próba zastosowania nowego surowca podstawowego — kazeiny — jest eksperymentem, którego praktycznej wartości niemożna jeszcze należycie ocenić.

Trudności w handlu międzynarodowym sztucznym jedwabiem w roku ubiegłym nadal wzrastały. Pomijając nawet znane już restrykcje — kontyngenty, kompensaty, zwyżki ceł, trudności walutowe i t. p. — należy podkreślić fakt intensywnego forsowania wywozu przez liczne państwa, wśród których prym dzierżą Włochy i Niemcy. Dzięki premjom i innym środkom ingerencji Państwa, różnice pomiędzy ceną wewnętrzną a ceną, po której jedwab sztuczny jest oferowany na eksport, nierzadko przekraczają 50% ceny wewnętrznej.

Gwałtowna ekspansja japońska wzrastała w pierwszej połowie roku ubiegłego; natomiast w ostatnich miesiącach tego roku daje się zauważyć pewne jej ograniczenie.

Podawane w różnych publikacjach ilości jedwabiu sztucznego, rzekomo wyprodukowanego w Z. S. S. R., nie wydają się prawdopodobne. Faktem jest jednak, że w Rosji czynione są usiłowania rozbudowy przemysłu włókna sztucznego na gigantyczną skalę. Jakość rosyjskiego jedwabiu sztucznego nie wytrzymuje tymczasem porównania z jakością przędzy, wytwarzanej w innych krajach.

Na rynku krajowym wzrastające zapotrzebowanie na jedwab sztuczny mogło być w całości pokryte przez 3 istniejące w Polsce fabryki. Produkcja wyniosła 5.380.000 kg, co w porównaniu z 4.390.000 kg w r. 1934 stanowi wzrost o 23%.

W pierwszem półroczu r. ub. rynek krajowy cechował się mocną tendencją; od października zapotrzebowanie osłabło bardzo znacznie.

Ceny sprzedażne wewnątrz kraju były parokrotnie obniżane. Ogólna obniżka, w zależności od rodzaju przędzy, waha się za rok 1935 w granicach od 4 do 15%. Przędza sztucznego jedwabiu jest więc jednym z tych rzadkich wytworów przemysłowych, którego wskaźnik ceny wyraża się obecnie liczbą 31, przy cenach z r. 1928, przyjętych jako równe 100. Jest to wskaźnik niższy od wskaźnika cen wytworów rolnych.

Eksport krajowej przędzy sztuczno-jedwabnej zmniejszył się nieznacznie ze znanych przyczyn i był prowadzony ze stratą.

Włókno cięte produkowane jest nadal w Polsce. Niestety, produkt ten, aczkolwiek gatunkowo w niczem nie ustępujący zagranicznym, nie został dotychczas należycie wykorzystany przez krajowe przedsiębiorstwa przetwórcze.

Ku końcowi roku 1935 dało się zauważyć zwiększone zainteresowanie próbami przetwarzania Textry. Próby te, podjęte przez szereg poważnych fabryk i zaznaczone powyżej ogólne tendencje rynku światowego pozwalają rokować pewien wzrost zapotrzebowania na włókno cięte już w najbliższym czasie.

W dziedzinie uniezależnienia Polski od importu surowca, potrzebnego do produkcji sztucz-

nego włókna, zasługuje na uwagę zapoczątkowana w ubiegłym roku wytwórczość siarczku węgla, prowadzona przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu w rozmiarach, wystarczających na pokrycie całego zapotrzebowania krajowego na ten produkt.

Produkcja Tomofanu wykazuje stopniowy, aczkolwiek niewielki wzrost; wydatnie wzmogło się zapotrzebowanie na słomkę tomofanową, używaną do wyrobu kapeluszy.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

W okresie od 1 lutego do 1 marca r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się — obok innych — następującemi sprawami szczególnej doniosłości:

Złożył w Min. Skarbu i w Min. Przemysłu i Handlu konkretny projekt zwolnienia od podatku drogowego benzolu, używanego do dalszego przerobu chemicznego, ze szczegółową propozycją sposobu kontroli władz skarbowych nad zużyciem benzolu.

Odwiedził przez swych przedstawicieli Pana Ministra Opieki Społecznej, przedstawiając szereg postulatów przemysłu chemiczno-farmaceutycznego.

Odbył w Min. Opieki Społecznej naradę w sprawie nowelizacji rozporządzenia o kosmetykach i przedstawił konkretne wnioski w tym zakresie.

Na żądanie Min. Przemysłu i Handlu złożył szczegółowe wnioski w sprawie nowelizacji przepisów o skażaniu tłuszczów technicznych, oraz uzyskał ostateczne wyjaśnienia w sprawie warunków przywozu tłuszczu kostnego.

Złożył wnioski w sprawie zniżek celnych, jakie powinny być ogłoszone przy nowelizacji obecnie obowiązujących przepisów.

Na żądanie Min. Przemysłu i Handlu opracował projekt zreformowania taryfy na przywóz tłuszczów zwierzęcych.

Wziął udział w konferencji w Min. Przemysłu i Handlu w sprawie taryf na przewozy nasion i olejów pochodzenia krajowego.

Delegacja Związku Przemysłu Chemicznego przyjęta była dn. 27 lutego r. b. przez Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Prof. Dr. W. Świętosławskiego. Delegacja poruszyła sprawy: organizowania w roku bieżącym akcji zbierania i rozdziału praktyk wakacyjnych w przemyśle chemicznym; zatwierdzenia statutu Fundacji Stypendjalnej przy Związku Przemysłu Chemicznego; Państwowej Szkoły Chemiczno-Przemysłowej w Warszawie, wreszcie zorganizowania w Warszawie Kongresu Chemji Przemysłowej. Ponadto delegacja zdała sprawę z przeprowadzania wśród przedsiębiorstw chemicznych zbiórki na cele doraźnej pomocy dla młodzieży akademickiej.

P. Minister Świętosławski ustosunkował się przychylnie do wysuniętych przez nas postulatów, obiecując bliższe ich rozważenie w niedługim czasie.

NOWE DZIAŁY WYTWÓRCZOŚCI

Fabryka Chem. Farm. Dr. A. Wander Sp. Akc. donosi nam, że uruchomiła w ostatnich miesiącach produkcję kilku nowych preparatów, dotychczas w Polsce niewytwarzanych. Mianowicie, rozpoczęto fabrykację emulgatorów do wyrobu kremów kosmetycznych pod nazwą „Emulgatine". Przemysł perfumeryjno-kosmetyczny importował najczęściej dotychczas podkłady do kremów z zagranicy, uruchomienie więc produkcji w Polsce takich podkładów czyni import ich zupełnie zbędnym.

Przemysłowi włókienniczemu poświęcone są inne preparaty, wytwarzane przez Fabr. Dr. A. Wander, mianowicie preparat do wałkowania (folowania) towarów wełnianych — „Walkoza", środek do bielenia przędzy — „Kromocon", środek pomocniczy do apretur „Alfagum", wreszcie preparat enzymowy pochodzenia zwierzęcego „Daifix" — do krochmalenia i odkrochmalania towarów bawełnianych. Preparaty takie w znakomitej większości wypadków były dotychczas sprowadzane z zagranicy, a więc uruchomienie ich produkcji w Polsce przyczynia się w dalszym ciągu do odciążenia naszego bilansu handlowego.

O POMOC DLA MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Zarząd Związku Przemysłu Chemicznego R. P. na posiedzeniu w dn. 13 lutego r. b. postanowił rozesłać do zrzeszonych w Związku Przemysłu Chemicznego oraz do niezorganizowanych w Związku polskich fabryk chemicznych odezwę następującej treści:

Wezwanie Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Prof. Dr. Wojciecha Świętosławskiego, o udzielenie doraźnej pomocy młodzieży akademickiej, znajdującej się w nader ciężkich warunkach materjalnych nie może pozostać bez echa. Zwłaszcza polski przemysł chemiczny, który wielokrotnie już dawał dowody głębokiego rozumienia niedoli studjującej młodzieży — przez fundowanie stypendjów, pomoc doraźną, chętne udzielanie praktyk wakacyjnych, finansowanie wycieczek naukowych, stałą opiekę nad Państwową Szkołą Chemiczno-Przemysłową i t. p. — nie może pozostać bierny w obliczu wyjątkowo ciężkiej sytuacji akademika polskiego. Wprawdzie w warunkach naszej rzeczywistości i powszechnie panującej nędzy, położenie studjującej młodzieży jest jednym z przejawów ogólnej sytuacji ekonomicznej; lecz nie wolno zapominać, że kadrami przyszłych kierowników całego życia w naszym kraju są przecież szeregi dzisiaj studjującej młodzieży, i że pozostawienie jej bez szybkiej pomocy odbiłoby się fatalnie na losach całego kraju, a więc i jego życia gospodarczego.

Zły stan zdrowia, brak najniezbędniejszych pomocy naukowych, niemożność opłacania czesnego, nierzadko brak dachu nad głową i codziennego obiadu — oto warunki, w jakich zdobywa wiedzę znaczna część młodzieży polskiej.

Związek Przemysłu Chemicznego wzywa polski przemysł chemiczny do deklarowania na na-

sze ręce ofiar na doraźną pomoc młodzieży akademickiej.

Donosimy równocześnie, że na nasz apel pierwsi stanęli:

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu deklarując sumę zł.	2.500.—
Zakłady Solvay w Polsce	2.500.—

PRZYWÓZ TŁUSZCZU KOSTNEGO

W związku z sygnalizowanym przez nas w poprzednich numerach okólnikiem Min. Skarbu, zarządzającym przedstawianie zaświadczeń Min. Rolnictwa przy imporcie tłuszczu kostnego — Związek Przemysłu Chemicznego uzyskał w Min. Skarbu oraz w Min. Rolnictwa następujące wyjaśnienia:

Celem uzyskania zezwolenia Min. Rolnictwa na przywóz tłuszczu kostnego, należy przedstawiać temuż Ministerstwu szczegółowe dane, dotyczące nadchodzących do Polski transportów tłuszczu kostnego wg. poniższego schematu:

1) Nazwa towaru z opisem artykułu, np. tłuszcz kostny niebielony, lub tłuszcz kostny bielony.

2) Dane dotyczące sposobu ekstrakcji i środka, użytego przy otrzymaniu tłuszczu kostnego, mianowicie — temperatura, czas trwania i środek ekstrakcyjny, np. ekstrakcja benzynowa w temperaturze 80° w ciągu 18 godzin.

3) Cel przerobu, np. do fabrykacji mydła, do fabrykacji oleiny i stearyny.

Min. Rolnictwa będzie wydawało odpowiednie zaświadczenia bez dalszych formalności, pod warunkiem przedstawienia urzędowi celnemu zaświadczenia odpowiedniej instytucji zagranicznej z kraju pochodzenia towaru; w zaświadczeniu tem muszą być stwierdzone okoliczności, które importer deklaruje jak wyżej pod p. 2.

OBLICZANIE PODATKU OD WYNAGRODZEŃ ROBOTNICZYCH

W związku z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 518) obniżającem sumy dochodu rocznego, wolnego od opodatkowania według działu II-o Ustawy z 2.500 zł. na zł. 1500 — wynagrodzenia robotnicze w znacznie większej ilości wypadków niż poprzednio podlegają opodatkowaniu.

Według art. 43 Ustawy o państwowym podatku dochodowym, podatek od wynagrodzeń pobiera się przy każdorazowej wypłacie, przyczem podstawą do ustalenia stopy procentowej przypadającego do potrącenia podatku stanowi wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym.

§ 79 Rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej uznaje za niezbędne przy składaniu przez pracodawców wykazów potrąceń, oznaczenia sumy wypłaconego wynagrodzenia oraz okresu czasu, za który wypłaca się wynagrodzenie. Wobec nasuwających się wątpliwości jak należy obliczać podatek przy wynagrodzeniach robotniczych wypłacanych tygodniowo, co 10 dni lub w innych terminach, zwłaszcza gdy robotnik pracował nie przez wszystkie dni wskazanych okresów, poniżej podajemy wyjaśnienia.

Jeżeli pracodawca za okres miesięczny wypłacił pracownikowi zł. 200 — to obojętne jest, czy wynagrodzenie zostało ustalone zgóry ryczałtowo, czy też obliczone w stosunku do ilości przepracowanych w tym miesiącu 100 godzin po 2 zł. za godzinę lub 10 dni po 20 zł. i t. p.

W każdym wypadku suma otrzymanego za okres miesięczny wynagrodzenia w celu doprowadzenia do stosunku rocznego powinna być pomnożona przez dwanaście.

Przy wypłatach wynagrodzeń co 10 dni mnożnik wynosi 35, przy tygodniowych 52 i tylko w wypadkach, gdy wypłata odbywa się codziennie jak np. w niektórych przemysłach sezonowych — powinien być zastosowany mnożnik 300.

Gdy więc robotnik, wynagradzany tygodniowo, pracował tylko 3 dni w tygodniu i otrzymał wynagrodzenie z uwzględnieniem ilości przepracowanych dni — nie wolno traktować go jako dziennie płatnego i ustalać podstawę obliczania podatku przez pomnożenie wynagrodzenia za 1 dzień pracy przez 300, lecz należy wypłacone z upływem tygodnia wynagrodzenie pomnożyć przez 52. Przyjmując, że robotnik otrzymał przy wypłacie tygodniowej za przepracowane 3 dni zł. 18 — to nie podlega podatkowi od tej wypłaty, gdyż 18 pomnożone przez 52 daje 935 zł. w stosunku rocznym. Gdyby natomiast błędnie obliczając pomnożyć 6 zł. jako dzienne wynagrodzenie przez 300 — to otrzymamy w stosunku rocznym zł. 1800 — co pociągałoby obowiązek potrącenia od wypłaty 18 zł. tytułem podatku dochodowego 1,4% t. j. zł. 1.54.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Opublikowanie danych dotyczących eksportu w roku 1935, w „Miesięczniku Handlu Zagranicznego" za grudzień roku ubiegłego pozwala na prowizoryczną orjentację co do wysokości wywozu produktów chemicznych.

Wywóz ten wzrósł w roku 1935 o przeszło 7% w porównaniu z wywozem w roku 1934. Jeśli przyjąć za eksport chemiczny grupy produktów według zestawienia podanego w XIV sprawozdaniu związku (str. 45 i 51) to wartość wywozu w roku 1935 wynosić będzie okrągło 49 miljonów złotych (45 miljonów — w roku ubiegłym).

Szczególnie wzrósł wywóz: węgla drzewnego, benzolu oczyszczonego, olejów smołowych, potażu, siarczanu amonu, karbidu, bieli cynkowej, śrutu kostnego, soli potasowych, żelazochromu, materjałów wybuchowych. Wydatniej spadł wywóz benzolu surowego, fenolu saletr, ustał zupełnie wywóz kwasu siarkowego. Wywóz jedwabiu sztucznego utrzymał się na poziomie roku poprzedniego.

Na żądanie Rady Traktatowej, Związek rozesłał do zainteresowanych przedsiębiorstw ankietę w sprawie stosunków handlowych z *Francją* i *Stanami Zjednoczonemi A. P.*

W najbliższym czasie podjęte zostaną rozmowy dotyczące stosunków handlowych z *Węgrami* i *Rumunją*. Przedsiębiorstwa, które pragnęłyby dostarczyć ewentualnych dodatkowych postulatów do tych rokowań — proszone są o uczynienie tego natychmiast.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 4 „Informatora Eksportowego"):

Austrja zakaz przywozu farb ołowiowych.

Hiszpanja. Rozciągnięcie restrykcyj dewizowych na Marokko hiszpańskie.

Norwegja. Obniżenie opłat przywozowych od pasz treściwych (makuchy).

Państwowy Instytut Eksportowy poruszył sprawę używania containersów (szczelne skrzynie metalowe większych rozmiarów — przeznaczone do wożenia towarów półmasowych otwartemi wagonami i statkami) przez przedsiębiorstwa eksportujące.

Przedsiębiorstwa chemiczne zainteresowane w tej sprawie proszone są o nadsyłanie uwag do Związku.

W dn. 12 marca r. b. o godz. 18 min. 15 odbędzie się posiedzenie Sekcji Eksportowej Związku. Proponowany porządek obrad obejmować będzie następujące sprawy:

1) Referat Dr. Tadeusza Łychowskiego, p. o. Nacz. Wydziału w Min. Przemysłu i Handlu, na temat zagadnienia bilansu handlowego.

2) Sprawozdanie z położenia wywozu produktów chemicznych z Polski w r. 1935,

3) Bieżące sprawy eksportowe,

4) Wolne wnioski i komunikaty.

Zdarzające się zamrożenia należności eksporterów w Italji powstały stąd, że firmy włoskie dłużnicze wpłacały należność fakturową w lirach do swych stałych banków z prośbą o wydanie dewiz, których Banca d'Italia ze znanych powodów nie przydzielał.

Tymczasem zaś istnieje porozumienie pomiędzy „Instituto Nazionale per Cambi" w Rzymie (t. zn. „Istcambi") i Polskiem Tow. Handlu Kompensyjnego, że „Istcambi" uruchomiło prowizoryczne conto clearingowe z Polską i poleciło wszystkim bankom włoskim przelanie dotychczas wpłaconych kwot przez importerów włoskich na wspomniane conto clearingowe.

Obecnie zatem wpłacone do banków włoskich liry na rzecz firm polskich są przelewane na conto clearingowe z Polską, zaś „Istcambi" nagromadzone sumy transferują do wysokości rozporządzalnych sum na koncie polskim.

W związku z powyższem oraz w związku z kierowanemi od czasu do czasu do polskich placówek konsularnych zażaleń firm polskich na wstrzymywanie przekazywania należności — Biuro Traktatowe zaleca, aby firmy polskie w pretensjach zgłaszanych do polskich placówek konsularnych we Włoszech podawały dokładnie:

1) adresy firm włoskich dłużniczych,

2) wysokość faktury,

3) terminy płatności,

4) i, o ile to możliwe, datę wpłacenia należności przez firmę włoską i nazwę banku włoskiego, który wpłatę przyjął.

Na podstawie tych danych „Istcambi" będzie mógł się zwrócić do odnośnej firmy, względnie do banku z poleceniem przelania wpłaconych lirów na conto clearingowe i zawiadomić o tem Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie.

Firmy polskie mogą również informować bezpośrednio swych włoskich dłużników o możności uregulowania długu za pośrednictwem clearingu przez wpłacenie należnej sumy do Banku Włoskiego, jako kasjera „Istcambi", na conto clearingowe z Polską.

Państwowy Instytut Eksportowy zwraca uwagę firm eksportujących do Palestyny na przepisy importowe wydane ostatnio w związku z wejściem w życie sankcyj antywłoskich. W myśl tych przepisów w każdym wypadku, jeśli towar polski eksportowany do Palestyny przesyłany jest przez Włochy lub porty włoskie, należy do transportu dołączyć świadectwo pochodzenia. Świadectwo pochodzenia takie winno być sporządzone w języku angielskim i poświadczone przez Izbę Przemysłowo-Handlową. W świadectwie tem należy ponadto zaznaczyć, że towar wysyłany zostaje bezpośrednio przez polskiego eksportera do palestyńskiego odbiorcy.

Bilans handlowy Polski z Urugwajem kształtuje się dla Urugwaju wybitnie dodatnio: w r. 1934 — 1,8 milj. zł., a w r. 1935 — około 3,2 milj. zł.

Wobec tak korzystnego salda Bank Republiki Urugwaju — jak nas informuje Państwowy Instytut Eksportowy — ustalił *przydział dewiz dla towarów polskich* w tak wysokiej sumie, że pokryje ona kilkakrotnie dotychczasowy nasz wywóz do Urugwaju (w r. 1934 wszystkiego 238 tys. zł., a w r. 1935 — 223 tys zł.).

Przyznanie większego przydziału dewiz dla towarów polskich otwiera możliwości wywozu naszego na rynek urugwajski.

KRONIKA

Dn. 13 lutego r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego R. P., na którem postanowiono wydać odezwę w sprawie doraźnej pomocy młodzieży akademickiej. Tekst odezwy zamieszczamy na innem miejscu.

Na temże posiedzeniu Zarząd Związku zapoznał się ze stanem rokowań o zawarcie traktatów handlowych, obecnie negocjonowanych, oraz postanowił zwołać rozszerzone zebranie Sekcji Eksportowej Związku, celem zajęcia stanowiska w aktualnych zagadnieniach eksportowych.

Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach donosi, że VIII Targi Katowickie odbędą się w roku bieżącym od dn. 30 maja do 14 czerwca. Bliższych informacyj udziela Zarząd Towarzystwa w Katowicach, ul. Stawowa 14.

Proszeni jesteśmy o podanie informacji, że firma St. Weigt, Zakłady Przemysłowe w Łodzi, ul. Senatorska 7/9 przystąpiła do produkcji niewyrabianych dotąd w kraju rozcieraczek trójwalcowych dla przemysłu graficznego, lakiernictwa i t. p.

Rozcieraczki wyrabiane są w 9 typach, a na żądanie firma służy szczegółowemi prospektami i wyjaśnieniami.

Otrzymaliśmy komunikat o XVI międzynarodowych targach w Brukseli, które odbędą się w okresie od 1 do 15 kwietnia r. b.

Dn. 27 lutego r. b. odbyło się dyskusyjne posiedzenie Sekcji Przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego, poświęcone sprawom gazownictwa i koksownictwa.

Program obrad obejmował następujące tematy:

1) Odgazowanie i zgazowanie węgla kamiennego — referent inż. Czesław Kłobukowski;

a) koksownictwo i gazownictwo, b) generatory, c) chłodzenie, czyszczenie i magazynowanie gazu, d) porównanie ważniejszych systemów wytwarzania gazu.

2) Zastosowanie gazu — referent inż. Czesław Kłobukowski;

a) jako źródła ciepła, światła i siły, b) specjalne możliwości zastosowania gazu do wytwarzania prądu elektrycznego.

3) Produkty węgla kamiennego — referent inż. Jerzy Chodakowski;

a) koks, smoła, benzol, związki amoniakalne-wytwarzanie, przeróbka i zastosowanie, b) gaz węglowy jako surowiec chemiczny.

4) Gospodarcze znaczenie procesów zgazowania i odgazowania węgla kamiennego — referent inż. Jan Krzyżkiewicz;

a) orjentacyjne zestawienie krajowego zużycia paliw ze specjalnem uwzględnieniem węgla kamiennego. b) organizacja przemysłu koksowniczego i gazowniczego, c) wytwórczość węglopochodnych w różnych gałęziach przemysłu, d) zwiększenie gospodarczej wartości węgla kamiennego drogą przerobu chemicznego, e) zestawienie importu i eksportu węglopochodnych za r. 1934.

W związku z wezwaniami rozsyłanemi do firm przemysłowych i handlowych o poparcie pieniężne dla instytucji o nazwie podobnej w brzmieniu do nazwy Związku Inżynierów Chemików R. P., proszeni jesteśmy ze strony Związku Inżynierów Chemików R. P. o zaznaczenie, że Związek Inżynierów Chemików z akcją tą nie ma nic wspólnego. Związek ten, grupujący chemików zatrudnionych w przemyśle, stał i zawsze stoi na stanowisku, że jako organizacja zawodowa może opierać się jedynie na składkach członkowskich i z żadnych subsydjów ani z kół przemysłowych ani z innych źródeł nie korzysta.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W „Monitorze Polskim" Nr. 24 z dn. 30 stycznia r. b. oraz Nr. 27 z dn. 3 lutego r. b. ogłoszone zostały okólniki taryfikacyjne Min. Skarbu, wyjaśniające co następuje:

Alkohol benzylowy clić należy wg. poz. 431 p. 2 taryfy celnej,

Masy plastyczne sztuczne na podłożu fenolu, chociażby nadchodziły z zagranicy pod innemi nazwami handlowemi niż bakelit, clić należy wg. poz. 481 p. 1 taryfy celnej,

Masy plastyczne sztuczne na podłożu innem niż fenole clić należy wg. poz. 488 p. 2 taryfy celnej.

W Dz. Ust. Nr. 11 z dn. 15 lutego r. b. ukazało się pod poz. 110 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 31 stycznia 1936 o ustaleniu cen sprzedażnych spirytusu na cele niekonsumcyjne.

Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia obniżone zostały ceny ze zł. 1,35 do 90 gr. za 1 litr rektyfikatu do wyrobu: eteru, politur, lakierów, syntetycznych środków leczniczych, preparatów organoterapeutycznych, materjałów wybuchowych i na wszelkie inne cele przemysłowe, z wyłączeniem artykułów spożywczych. Do tejże kategorji ceny spirytusu zaliczono spirytus, używany do stabilizacji ziół, który dotychczas opłacał taką samą cenę, jak do produkcji preparatów galenowych.

Obniżono również cenę denaturatu ze zł. 1,10 za 1 litr do 95 gr. za 1 litr.

Rozporządzenie weszło w życie dn. 15 lutego r. b.

W „Monitorze Polskim" Nr. 43 z dn. 21 lutego r. b. ogłoszone zostało pod poz. 78 obwieszczenie Ministra Skarbu w sprawie urzędów celnych, uprawnionych do odprawy celnej półproduktów organicznych.

Zgodnie z przepisami tego okólnika, do odprawy celnej półproduktów, objętych poz. 393—402 taryfy celnej, a przeznaczonych do celów przemysłowych, upoważnione zostały następujące urzędy celne: Bielsko, Gdynia, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Warszawa, Gdańsk.

ECHA

* W pracach Narady Gospodarczej, które odbywały się od dn. 28 lutego do dn. 2 marca r. b. wzięli udział następujący przemysłowi działacze chemiczni: Inż. F. Wiślicki, Dr. Inż. J. Prot, Inż. J. Wojnar, Inż. C. Benedek, T. Kudelski, St. Ryl, Inż. S. Trocki, Inż. E. Trepka, Inż. T. Zamoyski.

OD WYDAWNICTWA

Strajk drukarski w Warszawie uniemożliwił nam terminowe wydanie poprzedniego i obecnego numeru, które ukazują się równocześnie — jako zeszyt podwójny.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ DOMU HANDLOWEGO B. NEUFELD, WARSZAWA, Leszno 54.

	Cena w zł. za 100 kg.
Aceton	350.—
Ałun chromowy	72.—
Ałun krystaliczny	44.—
Ałun mielony	44.—
Antichlor kryst.	41.—
Antimonium crud. w kawałkach	130.—
Antimonium crud. w proszku	180.—
Asfalt Gilsonit	80.—
Azotan baru	180.—
Biel cynkowa	75.—
Biel ołowiana	150.—
Boraks kryst.	95.—
Boraks w proszku	100.—
Boran manganu	370.—
Braunsztyn	80.—
Chlorek baru	67.—
Chlorek cynku w proszku 98/100%	100.—
Chlorek wapna	41.—
Dwuchromian potasu	200.—
Dwuchromian sodu	165.—
Dwusiarczyn sodu bezwodny 60/62%	45.—
Fenol	310.—
Fosforan sodu trójzasadowy	110.—
Fosfór czerwony	650.—
Glejta angielska w proszku	150.—
Glin metaliczny w proszku	550.—
Grafit angielski w łuskach	140.—
Grafit angielski w proszku 95/97%	150.—
Hydrosulfit	275.—
Kalafonja	65.—
Kamfora w taflach	650.—
Klej kostny	180.—
Klej skórny	200.—
Kaolina w kaw. i w proszku	14.—
Kreda chem. czysta	52.—
Kwas borny	190.—
Kwas chromowy w proszku 99½%	550.—
Kwas szczawiowy	165.—
Litopon 30%	70.—
Minja ołowiana	125.—
Minja żelazowa min. 90%	85.—
Nadboran sodowy	400.—
Nadmanganian potasu	350.—
Naftalin w łuskach	60.—
Nitrobenzol	450.—
Octan kobaltu	1100.—
Octan ołowiu	170.—
Oleina	190.—
Olej rycynowy med.	250.—
Olej turecki 50%	90.—
Pumeks w kawałkach	60.—
Pumeks w proszku	60.—
Salmjak mielony	115.—
Salmjak w kaw. subl.	200.—
Siarczan kobaltu	750.—
Siarczan magnezu	18.—
Siarczan miedzi	52.—
Siarczan żelazowy	19.—
Siarka mielona	36.—
Siarka w laskach	36.—
Talcum 000	19.—
Talcum 00000	26.—
Talcum 000000	29.—
Tanina 92%	700.—
Tlenek kobaltu 76%	2000.—
Węglan magnezu w cegiełkach	210.—
Węglan magnezu w proszku	150.—
Węgiel aktywowany odbarwiający do olejów	160.—
Ziemia okrzemkowa	30.—
Żelazocjanek potasowy	350.—
Żelazocjanek sodowy	250.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg. loco skład Warszawa wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne: „PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Łódź tel. 195-96, 195-97; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross, Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący: Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$): „ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.

Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu, sól glauberska kalc: Tow. Fabryk Portl. Cem. „WYSOKA" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosowej, p-ta Częstochowa 4. Wyłączna sprzedaż: D/H. Maurycy Luxemburg. Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 6 00 19.

Farmaceutyczne przetwory: Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Fotograficzne materjały: Płyty, błony i papiery do celów techn.: Fabr. „ALFA", Bydgoszcz, Garbary 3.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne: Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Leszno 15, tel. 11-06-81,
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny: Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid: Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Klej kostny i skórny: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat): „ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 5.84-30.

Siarczek węgla: Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Słomka i włosie wiskozowe: Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna: „ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna: Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna: „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna: Sp. Akc. „STREM", Warszawa Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.